

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.08.2018 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Газовият хъб - фанфари и реалности

Москва и Анкара ще диктуват правилата, а влиянието на София върху хода на събитията ще остане ограничено, пише Дойче веле

Руският гигант "Газпром" снабдява Европейския съюз с една трета от своя газ и търси начини да увеличи своето влияние на пазара. В България ли се крие ключът, анализира Дойче веле.

Вероятно повечето от вас са чували за големия газов проект "Северен поток II", който ще отклони почти целия руски газ, преминаващ сега през Украйна, директно към Германия и по този начин напълно ще изолира бившата съветска държава. Но какво се случва с един друг, не толкова обсъждан газопровод, наречен "Турски поток", който свързва доставките на газ от Каспийско море с Югоизточна Европа през Турция и е с капацитет от 32 милиарда кубически метра.

През май беше обявено, че втората линия на газопровода ще бъде пренасочена към най-бедната страна в ЕС - България, която се извява като безпристрастен посредник в газовия бизнес в региона. Засега желанието на българската страна е втората тръба да достигне по дъното на Черно море до Варна, където да бъде изграден газов хъб и от там да се транспортира газ до съседните Румъния, Гърция и Сърбия.

Българската част от газопровода ще бъде с капацитет от 15 милиарда кубически метра и ще влезе в експлоатация вероятно в края на 2019 или началото на 2020 г.. Сухопътният транзитен интерконектор до границата с Гърция ще е с дължина около 182 километра и ще пренася около 3 млрд. куб. метра природен газ годишно, като този капацитет може да бъде увеличен до 5 млрд. "Включването на България в съвместния руско-турски газов проект може да изглежда изненадващо, особено след фиаското около "Южен поток", но като се има предвид геополитическата позиция на България, няма защо да се учудваме от това", казва за Дойче веле политическият експерт Ян Мус. "България се оказва най-естественият избор, за да стигне тръбата до Централна Европа, тъй като по този начин се избягва политически и географски проблематичната Македония. Освен това София е много по-прагматична в подхода си към Русия, отколкото Полша или Румъния", продължава Мус.

В очакване на разрешение от Брюксел

Засега Москва действа предпазливо, за да не се повтори случаят с изоставения "Южен поток", като междуременно и "Северен поток II" създава проблеми на руската страна. В този контекст руският енергиен министър Александър Новак заяви, че Русия ще се ангажира с проекта само ако и Брюксел даде зелена светлина. Сигналите от там засега изглеждат положителни. "Диверсифицираните доставки на газ за България и региона на Югоизточна Европа са от изключителна важност за успешния енергиен съюз, тъй като енергийната сигурност е един от петте му стълба", заяви за Дойче веле заместник-председателят на Европейската комисия Марош Шевчович. "Европейската комисия напълно подкрепя амбициите на България за свързване на доставките на газ, което ще допринесе за по-диверсифицирани и конкурентни газови пазари", допълва той.

Междинните резултати от проучването за осъществимост бяха представени на 12 юни в Брюксел, където операторът на газопреносната система в България "Булгартрансгаз" обясни, че проектът трябва да бъде осъществен на два етапа - първо, чрез нова изходна газова точка от Турция и след това - нова входна точка до Варна, на брега на Черно море, където ще се намира основният хъб. "Обсъдих лично това с премиера Борисов и министър Петкова", каза Шевчович. "Нашите оценки показват, че с оглед на важната роля на газа като резервно гориво, ЕС ще има нужда от газ и през следващото десетилетие. Затова е необходимо да се запазят съществуващите транспортни маршрути в ЕС, включително и тези в Украйна. "Българският газов възел е замислен като предлагащ повече разнообразие, а не като ограничаващо средство".

Все пак европейските власти изразиха своите опасения, че София може да се възползва от своето положение и да наложи транзитни такси, от които да печели допълнително.

Фанфари и реалности

"България все още не отговаря на условията на ЕС да стане газов хъб, но те идеално знаят какво да правят", каза Клаус-Дитер Борхард, директор "Вътрешни енергийни въпроси" в Европейската комисия. "Ако наистина има желание да се създаде хъб, а не само да се пренася руски газ, както в случая с "Южен поток", възможностите този проект да се осъществи са напълно реални. От разговорите ми с българското правителство оставам с усещането, че то е решено да създаде балкански газов възел в България. В този случай Комисията е готова да подкрепи България". Шевчович също така предупреди, че изграждането на нова газопроводна инфраструктура в България ще се следи изключително внимателно, за да е сигурно, че тя ще отговаря на европейските норми.

Въпреки фанфарите и големите очаквания, някои смятат, че е малко вероятно България да се превърне в газов хъб за една нощ, ако това изобщо се случи. Това би изисквало голям пазар на течен газ, който от своя страна изисква увеличено търсене, много различни източници на доставки, различни участници и регулиран достъп на трети страни до всички тръбопроводи, смята Джонатан Стърн, учен от изследователската програма за природния газ на Института за енергийни изследвания в Оксфорд. "България изпълнява малко или нито едно от тези изисквания. По същество това е малък пазар, доминиран от руски газ от Азербайджан и втечен природен газ от Гърция", казва той. Ян Мус завършва: "Разбирам, че целият проект е представен от българския политически елит като голям успех, но истината е, че Москва и Анкара ще диктуват правилата, а влиянието на София върху хода на събитията ще остане ограничено".

✓ Л. Дацов: Влизането на България в ERM II е национална цел

Противниците са абсолютно неинформирани и често целят популистки постигането на политически успех, каза финансистът

Безспорно влизането ни в ERM II е национална цел и тя трябва да бъде поддържана. Еврозоната е национален приоритет и ние, като граждани, трябва да указваме давление на правителството да се придвижва максимално бързо напред и да направи всичко, което е необходимо, за да реализираме тази национална цел максимално бързо.

Това каза Любомир Дацов, бивш зам.-министър на финансите, в предаването „Клуб Investor“ по Bloomberg TV Bulgaria.

„Ако оценяваме процесът – дали е приоритет влизането в еврозоната – за мен е абсолютен приоритет. Според мен хората, които са против, са абсолютно неинформирани и често целят абсолютен популистки постигането на политически успех, заблуждавайки хората за пореден път“, посочи финансистът.

Относно информацията, че бюджетът се планира с излишък Дацов смята, че това е добра и лоша новина. По думите му видимо това са позитивни резултати. Според него при такова икономическо развитие е необходимо бюджетът да бъде на излишък.

„Когато трендът е възходящ, трябва да се спестява и бюджетът трябва да бъде неутрален спрямо икономическата позиция. Не е нормално, че от гледна точка на управлението, бе планиран значителен дефицит, при приемането на бюджета, което означава, че капацитетът и службите, които планират бюджета, не си вършат работата добре или нямат капацитет да го правят“, коментира Дацов.

Според него България логично следва европейската икономика, защото 60% от целия ни износ отива там. Към този момент единственото нещо, което работи добре и е основата на гръбнака на икономиката, е ориентираната за износ икономика, посочи той.

„Част от излишъкът, макар и с много по-добри резултати спрямо 2017г. и 2016г., се дължи на все още не много високите разходи за инвестиции в бюджета. В момента инвестициите са относително по-ниски“, допълни финансистът.

В. Монитор

✓ Откриваме газовата връзка с Турция днес

3 проекта за близо 20 млн. евро по Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн 2014-2020“ г. ще се реализират във Варна, Бургас и Стара Загора. Те са одобрени в рамките на първата покана за набиране на проектни предложения на програмата и в тях участват 20 български партньори. В ход е процес по сключване на договори на одобрените проектни предложения, веднага след което предстои стартирането им и тяхното реално изпълнение, съобщиха от МРРБ.

Най-много са одобрените проекти на организации от област Варна – общо 10 с бюджет от над 1,8 млн. евро. Сред тях са Асоциация на българските Черноморски общини, Черноморска мрежа на неправителствените организации, Икономически университет - Варна, Община Аврен, Сдружение "Агенция за икономическо развитие" и др.

От област Бургас общини и неправителствени организации участват в 6 проекта по програмата, като бюджетът на българските партньори е на стойност над 1,6 млн. евро. Сред тях са общините Бургас, Созопол и Малко Търново, Фондация "Виа Понтика", Сдружение "Совет за развитие на туризъм в Община Несебър", Сдружение "Зелена Странджа" и др.

От област Стара Загора 2 български партньори участват в 2 проекта по програмата, като бюджетът на българските партньори е на стойност близо 260 хил. евро. Проектите целят разработване на нови услуги и развитие на туризма на база богатото културно и историческо наследство, запазване на околната среда и природните ресурси.

Съвместната оперативна програма по Европейски инструмент за съседство „Черноморски басейн“ 2014-2020 г. е с общ бюджет близо 54 млн. евро. Териториалният ѝ обхват включва Североизточен и Югоизточен регион на България, Централна Македония, Източна Македония и Тракия в Гърция, югоизточен регион на Румъния, Турция с градовете, Истамбул, Текирдаг, Одрин, Къркларели, Коджаели, Сакария, Дюздже, Болу, Ялова, Зонгулдак, Карабюк, Бартън, Кастамону, Чанкири, Синоп, Самсун, Токат, Чорум, Амасия, Трабзон, Орду, Гиресун, Ризе, Артвин, Гюмюшхане. Държави - партньори на програмата са Армения, Грузия, Молдова и Украйна с Одеса, Николаев, Херсон, области Запорожие и Донецк, Крим и Севастопол.

Целта на програмата за сътрудничество, финансирана по Европейския инструмент за съседство, е да допринесе за подобряване на благосъстоянието на хората в регионите на Черноморския басейн чрез устойчив растеж и съвместно опазване на околната среда. Тя функционира чрез четири приоритета: „Съвместно насърчаване на бизнеса и предприемачеството в областта на туризма и културата“, „Увеличаване на трансграничните възможности за търговия и модернизация на селското стопанство и свързаните сектори“, „Подобряване на съвместния мониторинг по околна среда“ и „Повишаване на осведомеността и съвместни действия за намаляване на речните и морски отпадъци“.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството, което ръководи изпълнението на Съвместната оперативна програма „Черноморски басейн 2014-2020“ г. в страната, започва обществено допитване относно проект на Насоки за кандидатстване по втора покана за проектни предложения. Тя се очаква да стартира в началото на месец

октомври, а проектопредложенията ще се подават до 31.01.2019 г. Съгласно процедурата за обществено допитване Съвместният технически секретариат на Програмата ще приема предложения, препоръки или коментари на имейл адрес office@bsb.adrse.ro до 27-ми август 2018 г. Документът има за цел да помогне на кандидатите при подготовката на проектните предложения, както и да предостави информация за попълването на апликационния формуляр, бюджет и свързаните с него формуляри, процедурата за кандидатстване, критериите за избор на проекти, процедурата за вземане на решения и други практически съвети. Окончателният вариант на пакета документи за кандидатстване ще бъде публикуван след решение на Съвместния комитет за наблюдение.

Подробна информация за общественото обсъждане може да бъде намерена на [сайта](#) на министерството.

[Дарик](#)

✓ **Борисов: Постигаме 100% реверсивност на всички газови системи у нас**

С днешното откриване на транзитния газопровод за Турция ние постигаме 100 процента реверсивност на всички газови системи у нас. Ще имаме възможност 16 млрд. кубични метра газ да преминават към Турция годишно, а също 15,7 млрд. кубични метра да идват от Турция към България. Това заяви премиерът Бойко Борисов при откриването на разширението на транзитния газопровод за Турция с 20-километрова отсечка от компресорна станция "Лозенец" до село Неद्याлко, съобщава БТА.

При изграждането на газопровода сме спазили европейските изисквания една част от тези доставки да минават през европейския газов хъб "Балкан". Освен това имаме договори и с Анкара и Москва за продължение на "Турски поток", през нашия хъб, за Сърбия, Македония, Австрия и Унгария, със санкциите на ЕК, посочи Борисов.

В събитието участваха енергийните министри на България и Турция Теменужка Петкова и Фатих Дьонмез, изпълнителните директори на "Булгартрансгаз" Владимир Малинов и на БЕХ Петьо Иванов. "Булгартрансгаз" въведе в експлоатация разширението на транзитния газопровод за Турция. Двадесеткилометровата газопроводна отсечка от компресорна станция Лозенец до Неद्याлко е изградена с цел повишаване на сигурността и капацитетните възможности на съществуващата транзитна газопреносна мрежа на "Булгартрансгаз".

"Благодарение на новоизградената газопроводна отсечка в участъка Лозенец-Неद्याлко се осигурява възможност за пренос на допълнителни количества природен газ по транзитния газопровод", подчерта енергийният министър Теменужка Петкова. По нейните думи с изграждането на отсечката се постига пълно съответствие и свързаност с турската газопреносна система. С въвеждането на обекта в експлоатация общият нов годишен капацитет на природен газ в посока Турция достига 1.7 млрд. куб. м. Изграденият лупинг е техническа предпоставка за осъществяване на двупосочни доставки на природен газ – както от България за Турция, така и от Турция към страната ни.

Министър Петкова припомни, че проектът е определен за проект от общ интерес за ЕС, което илюстрира неговата значимост за газовите доставки не само за нашата страна, но и за целия регион.

Пред участниците в церемонията изпълнителният директор на "Булгартрансгаз" Владимир Малинов подчерта, че компанията ще продължи да работи усърдно за модернизиране на газопреносната мрежа в страната, което е основна предпоставка за реализация на газовия хъб Балкан.

[News.bg](#)

✓ **Сметна палата отчете неадекватен контрол върху биохрани и продукти**

Одит на Сметната палата за "Развитие, надзор и контрол над производството и търговията с биологични храни и продукти" за периода от 1 януари 2015 г. до 30 юни 2017 г. установява, че контролът у нас не защитава добре интересите на потребителите.

Органите, осъществяващи контрол над производството, преработката и търговията с биохрани и продукти са министерство на земеделието с междуведомствена консултативна комисия по биологично производство и дирекция "Биологично земеделие и растениевъдство" в МЗХГ, а Българската агенция по безопасност на храните - БАБХ осъществява контрола в търговската мрежа.

Контролът върху биологично произведените земеделски продукти и храни в търговската мрежа не е достатъчно ефективен, тъй като липсва информация за всички обекти в страната, които търгуват с биологично произведени земеделски продукти и храни.

Друга констатация на сметната палата е, че БАБХ не контролира заведенията за обществено хранене и он-лайн търговията поради липса на нормативна регламентация. Дефицитът на контрол поражда риск в тези обекти да се продават храни, които не отговарят на изискванията за биологично производство, с което се ограничава ефекта от извършения контрол в търговската мрежа като цяло.

Процесът по издаване на разрешенията за контролна дейност също не е достатъчно ефективен, тъй като издаването на разрешенията за контролна дейност през по-голямата част от одитирания период е извършвано без утвърдени вътрешни правила и процедури.

Има случаи на издаване на разрешения за контролна дейност без процедурите на кандидатите да отговарят на важни нормативни изисквания, а в други случаи няма увереност, че изпълняват изискванията на Регламент (ЕО) № 834/2007 поради липса на документи.

Базата данни на лицата, осъществяващи контрол за спазването на правилата за биологично производство на земеделски продукти и храни, не осигурява необходимата проследимост за дейността на контролиращите лица. Това може да бъде използвано недобросъвестно от операторите (производители, търговци и преработватели) от една страна, а от друга

поражда риск от грешки при осъществяване на контрола в търговската мрежа от Българската агенция по безопасност на храните.

Надзорът върху контролиращите лица не е ефективен, тъй като надзорните проверки не са планирани адекватно и не са използвани възможностите за осъществяване на допълнителен контрол;

Надзорът е нормативно ограничен само в рамките на до един процент от досиетата на производители, преработватели и търговци, с които контролиращите лица имат договор.

Съществуват значими пропуски при извършване на надзорните проверки и последващия контрол за изпълнение на предписанията.

Не са упражнени правомощията за отнемане или ограничаване на разрешенията за контролна дейност и налагане на санкции и глоби при наличие на основания за това, което поражда рискове в търговската мрежа да бъдат реализирани храни и продукти, неотговарящи на изискванията за биологично производство.

Потребителите не са достатъчно осведомени за изискванията за етикетиране и означаване на биологичните храни и начините за тяхното разпознаване.

Информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни не изпълнява основното си предназначение да осигурява необходимата прозрачност за потребителите.

Няма ефективен обмен на информация между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните и Държавен фонд Земеделие - Разплащателна агенция, в случай на нередности и/или нарушения на правилата за биологично производство.

В процеса на обсъждане на настоящия доклад от страна на МЗХГ са предприети мерки за отстраняване на установените пропуски и актуализация на нормативната уредба и вътрешните правила и процедури.

Flagman.bg

✓ Община Бургас инвестира рекордните 9.5 млн. лв. в 6 гимназии. Вижте къде и защо

Община Бургас инвестира 9.5 млн. лв. в 6-те професионални гимназии на територията на града. От тези средства 8,4 млн. лв. са по оперативна програма на ЕС и 1 млн. лв. са собствени средства на Общината. Това каза пред Flagman.bg зам.-кмета по образование и култура на Бургас Йорданка Ананиева. Тази година акцент в строителната програмата на Общината са професионалните гимназии. 90% от инвестициите са в сферата на професионалното образование.

„Бургаските професионални гимназии са общински. Това е прецедент в страната. В България повечето гимназии са държавни и са към Министерството на образованието и науката. Нашите се развиват изключително добре на общия фон в страната”, обясни Йорданка Ананиева.

Строителните дейности приключват първо в Търговската гимназия. Това ще се случи най-късно до средата на месец октомври. „Всички поколения, които са завършили Търговската са искали да имат собствен физкултурен салон. Той вече е факт. Ще бъдат осъвременени и спортните площадки. Реновирани са и санитарните възли в гимназията. Изграден е асансьор за деца в неравностойно положение”, каза зам.-кметът по образование и култура на Бургас.

На следващ етап приключва строителството по пристройката на ПГЕЕ „Константин Фотинов”. Електрото ще разполага с нов и модерен физкултурен салон, но и с по-малка зала за спортни тренировки. Освен подобрената инфраструктура се изграждат и кабинети за нововъведените специалности. Строителните работи в „К.Фотинов” приключат до края на тази календарна година.

В напреднал етап е и реконструкцията на ресторант „Младост” към ПГТ „Проф. Д-р Асен Златаров”. Старите кухни не бяха технически изправни, а там учениците ходят на практика. Извършва се основното им обучение. Цялата инвестиция от 1,4 млн. е вложена в обновяването на базата и оборудването на ресторанта.

Строителството на новата сграда на Професионална гимназия по транспорт върви по план. Гимназията бе в много лошо състояние и при обследване стана ясно, че финансово е по-изгодно да се построи нова.

„Сградата нямаше основи и се наложи да я построим отново. Автото е от училищата, които нямат физкултурен салон и специализирани кабинети. Изграждат се нови обеми. На приземния етаж ще има обособени специализирани работилници за практическо обучение. Сградата ще влезе в експлоатация през следващата учебна година. Ще се кандидатства пред Министерството на образованието за нови професии. Те ще бъдат свързани с навлизането на пазара на различните типове автомобили. С отварянето на новата сграда ще направим всичко възможно да се отворят и новите паралелки свързани с потребностите”, поясни за Flagman.bg Йорданка Ананиева.

Учениците, които през следващата учебна година кандидатстват в Автото ще изберат професии, които ще бъдат през следващите години актуални на пазара на труда.

Другото учебно заведение, което се ремонтира е Професионалната гимназия по компютърно програмиране и иновации /ПГКПИ/. Проектът е на кмета Димитър Николов, насочен към бъдещето. Към момента се изгражда специализирана структура „Учебна фирма”. В нея учениците ще програмират под ръководството на фирми-партньори, които са най-големите в бранша. Масшабен проект с голям интерес към него. Вече е осъществен прием. Обявени са 104 места, а са записани над 106 ученика. Организацията на обучение е целодневна. Над 80% от часовете им през първата година ще бъдат по английски език.

Обучението в новата гимназия по програмиране започва на 3-ти септември по модел на Принстън университет. Първите дни учениците ще се запознаят с гимназията и с програмната среда.

Солидни инвестиции се правят и в сградите на Механото и Строителния техникуми, където ще се вложат по 1,2 млн.лв.

✓ България ремонтира 6 хеликоптера, след като остана без Ми-17 за гасене на пожари

Министерството на отбраната е обявило обществена поръчка за ремонт на 6 хеликоптера. Ще бъдат вдигнати във въздуха вертолети Ми-17 и Ми-24. Ремонтът им се налага, след като през юни последният ни хеликоптер Ми-17 се разби на летище "Пловдив" и България остана без вертолет за гасене на пожари от въздуха.

В Стара Кресна хората още не могат да се възстановят от огромния пожар, който вилня тук през август 2017 г.

Безценният Ми-17, който единствен в българските Военно-въздушни сили може да носи подвесна система за пожарогасене, известна като "бамби бъкет".

Само за една година, до юни 2018 г., българският Ми-17 е участвал в потушаването на пожари в Черна гора, Македония и самата България. Гасенето на пожари от въздуха, според експерти, е безалтернативно, когато огнената стихия е високо в планината или в трудно достъпен терен.

След катастрофата на единствения ни Ми-17 на летище Пловдив през юни, България вече няма подобна машина, която да лети.

Гл. инсп. Стефан Стефанов, началник на сектор "Превантивна дейност", ГД "ПБЗН": В България ползваме техниката с "бамби бъкет"- системата. Това е подвесна система, която носи до 3 тона вода и може да бъде хвърляна целево върху огнището на пожара. Естествено, ползват се такива методи, най-ефективни са, когато се използват повече от една машина.

Две или три такива машини последователно хвърлят водното количество, за да се получи и да има гасителна ефективност. За да не останем без Ми-та, каквито наши съседни като Македония, Черна гора, Хърватия, Гърция искат от България по линия на Механизма за гражданска защита, Министерството на отбраната отделя 31 милиона лева за ремонта на два хеликоптера Ми-17 и четири Ми-24. Правителството отдели и 310 000 лв. за преоборудване на "Кугър"-ите.

Бойко Борисов, министър-председател: Преди 1,5 месеца целево дадохме пари, в момента преправят хеликоптерите. Правят ги такива, каквито да могат и "Кугърите", включително да гасят.

България има 14 "Кугър"-а, но повечето не летят. Сроковете за преоборудване на "Кугър"-ите не са ясни. Надеждата е до месеци България да има годна и оборудвана летателна техника, която е жизненоважна при гасенето на пожари.

✓ Илинденско-Преображенското въстание отбелязаха в местността "Предел"

115-та годишнина от Илинденско-Преображенското въстание беше отбелязана край скулптурната композиция "Илинден" в местността "Предел".

Във въстанието от 1903 година загиват над 200 местни жители, подпалени са няколко села, както и християнските квартали в единствения град Разлог, който е местният център на бунта. Десетки признателни българи и официални гости отдадоха почит на загиналите в борбата за свобода.

Народни представители, кметове, патриоти и потомци на загиналите отрупаха монумента с венци и цветя, а Неврокопският митрополит Серафим отслужи заупокойна литургия. Председателят на Народното събрание Цвета Караянчева прие рапорта на почетния караул и заедно с кмета на Разлог Красимир Герчев припомниха паметните събития, героизма и саможертвата на българските бойци от преди 115 години.

Цвета Караянчева, председател на НС: "Всяка година тук идват потомци на илинденци, за да заявят, че България е единна и неделима и никой не може да сее разкол. Тук, на този мемориал, този пиедестал на гордостта, храбростта и саможертвата, се прекланяме пред подвига на дедите ни, оставили своите кости пред олтара на отечеството. И тук 115 години след избухването на Илинденско-Преображенското въстание се събираме с преклонение".

✓ В ТЕЦ "Бобов дол" пробно се използва слама за гориво

В ТЕЦ "Бобов дол" пробно се използва слама за гориво, съобщи изпълнителният директор на дружеството инженер Емил Христов. За целта е закупена нова инсталация за дробене на суровината.

Централата има вече издадено разрешително от екоминистерството да използва алтернативно гориво слама. Екип от полски специалисти е в централата, за да провери как работи инсталацията за дробене на суровината. Слама след жътвата в региона има предостатъчно. Информирани казаха, че земеделски производител от Сапарева баня доставя слама на 250-килограмови рула, всяко от което струва около 20 лева. Малките бали слами от 10 килограма пък са по 1 лев, казаха земеделски производители от Бобовдолско.

Биомасата, смес от слама и дървени отпадъци, няма да е основно гориво в ТЕЦ "Бобов дол". Един от 230-мегаватовите блокове изгаря по около 7 500 тона въглища на денонощие, казаха специалисти.

Сламата ще се използва като допълнително гориво, след като два подземни рудника за въглища - "Бабино" и "Бобов дол", бяха закрити.

Освен от открития рудник в Бобов дол, въглища се карат и от мини "Перник" и мини "Брикел". Така въглищата си остават основното гориво за централата, плюс сламата.

✓ Евростат: Пореден растеж на продажбите на дребно в България при стагнация в рамките на ЕС

Продажбите на дребно в еврозоната нараснаха през юни за втори пореден месец, докато в рамките на целия ЕС стабилизираха на нивото от май, което е сигнал, че вътрешното потребление ще продължава да бъде важен генератор за макар по-слабия от очакваното икономически растеж в Европа през второто тримесечие. Продажбите на дребно в България обаче нараснаха стабилно за четвърти пореден месец, след като през януари и февруари те се свиха за пръв път от юни 2017 година насам, показват данни на Евростат.

Търговията на дребно в еврозоната нарасна за втори пореден месец с 0,3% на месечна база, докато осреднените очаквания на финансовите пазари бяха за малко по-силен растеж с 0,4 на сто.

Увеличението се дължи на повишение с 0,7% при продажбите на храни, напитки и тютюневи изделия и с 0,6% на автомобилните горива, докато продажбите на нехранителни потребителски стоки се свиха с 0,6 на сто.

На годишна база обаче растежът на продажбите на дребно в еврозоната се забави до 1,2% от 1,6% през месец май, докато участниците на финансовите пазари разчитаха на повишение с 1,4 на сто. И тук основен генератор на растежа при търговията на дребно на годишна база беше повишението с 1,7% при продажбите на храни, напитки и тютюневи изделия, докато продажбите на нехранителни стоки се увеличиха с 1,3%, а на автомобилните горива се понижиха с 0,6 на сто.

В рамките на целия ЕС обаче продажбите на дребно през юни останаха на нивото от предходния месец, когато нараснаха с цели 0,6 на сто. На годишна база растежът на търговията на дребно в Европейския съюз се забави до 1,9% от 2,5% месец по-рано.

За разлика от по-слабите данни за ЕС, Евростат отчете предно добро повишение на продажбите на дребно в България.

През юни търговията на дребно в нашата страна се увеличи с 0,3% спрямо май, когато нарасна с 0,6 на сто. По този показател България заема пета позиция сред всички 28 страни-членки на ЕС, изпреварена само от по-добри продажби на дребно в Германия (скок с 1,2%), Испания (с 0,75), Полша (с 0,7%) и Словения (с 0,5%).

В същото време растежът на продажбите на дребно в България на годишна база се забави слабо до 6,0% от 6,2% през май, потвърждавайки за наличието на устойчив растеж (на годишна база) за 21-ви пореден месец. По-добро повишение на търговията на дребно през юни е отчетено единствено с Румъния (скок със 7,8%), Литва (със 7,2%) и Унгария (с 6,1%).

✓ ЦГМ започва работа по обезопасяване на тротоарите

Зелената зона за паркиране в София ще бъде разширена от 1 ноември, съобщи в предаването "Хора, пътища, автомобили" Румяна Милова - ръководител на дирекция "Паркиране и мобилност" в Центъра за градска мобилност. Разширяването ще засегне зоната по ул. "Оборище" в центъра на града, кв. "Кривата река", във "Възраждане" - около пазара "Димитър Петков" и в "Горен Лозенец".

"От понеделник, екипите на ЦГМ ще започнат работа по обезопасяване на тротоарите. Голяма част от тротоарите в момента се ремонтират или предстои да бъдат ремонтирани!"

С разширяването на зелената зона ще се увеличат и местата за паркиране на хората с увреждания, допълни Милова. В момента с карти за паркиране разполагат 14 000 души

„Препоръчвам на ползвателите на такива карти, поне един - два месеца преди да им изтече срока, да си подадат документите, за да нямат проблеми".

Actualno.com

✓ Държавен анализ показва - масово чиновниците оплескват обществени поръчки

Обществена тайна е, че в много голям процент от случаите обществените поръчки в България са нагласени и предназначени за определен човек. А анализ, публикуван от Министерството на финансите (МФ), потвърждава, че бизнесът с право е възприел хипотезата от първото изречение.

Оказва се, че в 74% от търговете има засечки и проблеми заради грешки на администрацията, зле подготвени от чиновниците документи и опорочени процедури, пише в. "Сегга". Най-често става въпрос за нарушения, свързани с обявяването на обществените поръчки - формулирането на заданието, процедурните правила и критериите за избор на изпълнител, сочи анализът на МФ за нарушенията при договаряне на парите по различните европрограми през приключилия програмен период. Документът обхваща и 2017 година, тъй като част от одитите по проектите са били приключени тогава.

Проведени са общо 708 проверки по оперативните програми, като в 348 от тях били установени нарушения с финансов ефект, т.е. наложило се е да се орязват средства. Програмата с най-много финансови корекции е "Околна среда", следвана от "Регионално развитие" и "Административен капацитет", показва анализът. Най-малко - 11 на брой, са нарушенията, довели до намаляване на разходите, по програмата "Техническа помощ".

Често пъти чиновниците поставят условия, които дават предимство на едни, а ограничават други фирми в хода на процедурата. Този тип нарушения са с най-големи финансови последици за бенефициентите на европарите, отчетат от "Одит на средствата от ЕС" към МФ. В тази група влизат възложители, които с подбора на критерии за участие на практика елиминират чуждестранните фирми-кандидати.

В някои случаи тръжните комисии, назначени от министерства, агенции и др., изисквали от задгранични участници да доказват опит - например чрез документ за членство в строителна камара, но не признавали сертификати, издадени от камара в друга държава. Засечени били и случаи, в които възложителят изисквал опитът на участниците да е придобит непременно при изпълнение на договори с финансиране от ЕС и дори по определена оперативна програма. Работата при проектирането на дадена пречиствателна станция например е една и съща, независимо дали проектът е със или без евросредства, изтъкват експертите на Владислав Горанов.

В някои от случаите изискванията към фирмите кандидати са толкова неясни, че участниците не знаят какви документи да предоставят на тръжната комисия, а тя пък не е сигурна какви книжа трябва да приеме. Най-често такива затруднения възникват при поръчки, свързани с проектиране, обучение, логистика, ИТ и др. Не са редки и случаите, в които сроковете за запознаване с условията на състезанието и за подаване на оферти са твърде кратки и стесняват кръга на участниците.

✓ Бум на едnodневни договори регистрират в Монтанско

Значителен ръст на едnodневните трудови договори са регистрирали експертите от инспекцията по труда в Монтана. До момента техният брой е малко над 3000, при около 2000 за същия период на миналата година, каза директорът на инспекцията по труда инж. Димитър Петров.

„Работодателите разбраха, че с този тип договори, могат да наемат хора напълно легално само за ден. При работа без договор санкциите са за предприемачите. Все повече работодатели се ориентират и към сезонни договори. Наемат работници за няколко месеца, или за извършване на определена дейност. Така и хората са защитени, и работодателите са изрядни“, каза Петров.

От тази пролет едnodневен договор може да се сключва и за 4- часов работен ден. Работата с такъв договор не стопа регистрацията в бюрата по труда, нито пък социалните помощи. Наетите безработни продължават да се възползват от социалната система.

„Това е важно да се знае, защото много хора отказват договори, тъй като смятат, че ще загубят помощите си.“, каза още Петров.

[Капитал](#)

✓ Колко и защо плаща Европа за зелена енергия

През 2017 г. страните, членки на ЕС, са субсидирали възобновяемата енергия с над 64 млрд. евро

Макар че няма да изпрати човек на Луната, Европа има програма, която е не по-малко скъпа от американската "Аполо" - подкрепата за зелената енергия. Страните, членки на ЕС, субсидират възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) с над 64 млрд. евро годишно, за да достигнат 20% дял на зелената енергия в потреблението си. От началото на своя Energiewende (енергиен преход) само Германия е похарчила над 150 млрд. евро. ЕС като цяло пряко е субсидирал възобновяемите източници на енергия с близо половин трилион евро за последните десет години. Докато през 60-те години на миналия век, за да изпратят 12 астронавти на земния спътник, САЩ изразходват 100 млрд. евро (по текущи цени).

Тези числа рядко се появяват, а и трудно се намират. Например само с няколко клика в google може да откриете дела на зелената енергия в ЕС, но за да намерите колко струва това, ще ви трябва най-малко месец (на автора му отне повече) и търсачката ще помогне само за някои страни.

Безспорно намаляването на енергийната зависимост на ЕС, спадът на замърсяването и свиването на емисиите на парниковите газове са важни. Но размерът на субсидиите, които се плащат, за да се случи това, е не по-малко важен. В края на юни страните членки се съгласиха на мащабно увеличение на дела на зелената енергия. През 2030 г. тя трябва да достигне до 32% от тяхното енергийно потребление, т.е. делът ѝ трябва да нарасне с 40% спрямо очакваното ниво през 2020 г. И въпреки че въвеждането на все по-широкото използване на възобновяемата енергия може и да е по-смислено от обхождането на Луната, то може да се задъха, ако за това са нужни още толкова субсидии.

Размерът има значение

Мащабните субсидии включват не само подкрепа за ВЕИ. Към тях трябва да се включат и правата за емисии на въглероден двуокис (3.79 млрд. евро за 2016 г.), с които се ограничава работата основно на въглищните централи, разходите за развитие на мрежата и балансиране на възобновяемата енергия, като и данъчната и регулаторната подкрепа. В страните, в които разходите за зелена енергия са най-високи, се наблюдава и най-сериозно увеличение на потребителските сметки. Спрямо 2008 г. сега битовите потребители в Германия плащат с близо 40% повече за електроенергия, а само добавката им за възобновяема енергия е колкото цялата сметка на българския консуматор.

Въпреки че субсидиите са под 1% от съвкупния брутен продукт на ЕС и европейските икономики продължават да растат, дори страна като Германия, доскоро безспорният лидер не само в Европа в налагането на зелената енергия, започна да търси повече умереност.

По време на заседанието на енергийните министри на ЕС в началото на юни германският министър на икономиката Петер Алтмайер каза, че "избирателите в Европа загубиха вяра в политиката отчасти заради "непостижимите цели" за възобновяема енергия". Германия отделя годишно за зелена енергия по 25 млрд. евро и докато енергийният бизнес и левите (както естествено и зелените) партии са за още по-агресивна политика, потребителите не са особено щастливи. Растящите разходи за зелена енергия бяха използвани и в кампанията на антиимигрантската "Алтернатива за Германия", за чийто успех на последните избори през 2017 г. Алтмайер най-вероятни намеква.

По време на българското председателство на Съвета на ЕС в първата половина на тази година, когато се преговаряше новата енергийна политика на евросъюза до 2030 г., основната цел на София беше да постигне "отчитането на националните особености на страните членки", т.е. по възможност по-бедните държави да изпълняват не толкова амбициозни цели.

В момента пряката подкрепа за ВЕИ в България е близо 800 млн. лева годишно. За сравнение, толкова са и официалните разходи на българите за алкохол. Спрямо другите страни, членки на ЕС, зелената субсидия не е висока, но заради малкия размер на българската икономика като дял от БВП тя е доста сериозна величина (вижте графиките). Единствено поради прилагането на различни трикове за потискане на разходите потребителските сметки не са нараснали сериозно. Например България използва основната част от приходите си от продажбата на правата си за емисии на въглероден диоксид, за да компенсира част от преференциалните тарифи на ВЕИ. Други страни членки предпочитат да влагат тези средства в развитие на енергийната си инфраструктура.

Какво получават страните за 64 млрд.

"Никои не е казал, че началната фаза от въвеждането на новите възобновяеми технологии ще бъде по-евтино от конвенционалното производство на електроенергия", казва Андреас Граф от германския тинк-танк Agora Energiewende, но ако се добавят и разходите за замърсяването, предизвикано от фосилната енергетика, необходимостта да се справим с промените в климата, бъдещото намаляване на разходите за зелена енергия и ползите от гледна точка на създаването на нови работни места, в крайна сметка днешната енергийна политика изглежда като добра сделка."

Факт е, че уравнението на енергийния преход не е еднозначно и субсидиите за ВЕИ не са директен минус. Например заради мащабното навлизане на зелената енергия в Германия цените на едро на електроенергията спаднаха рязко (в момента те са под тези в България) и едрата индустрия, която е освободена от задължението да плаща за еко ток, се радва на значителни конкурентни предимства (разбира се сметката се плаща от другите потребители). Според изчисленията на Португалската асоциация за възобновяема енергия (ARPEN) субсидията за ВЕИ изцяло се "избива" от по-ниските цени на електроенергията в страната, т.е. преференциалните тарифи не би трябвало да натоварват потребителите.

Субсидиите за ВЕИ вероятно биха били и по-ниски, ако страните членки все още не субсидираха с 10 млрд. евро годишно въглищните си централи, според изследване на холандската консултантска компания Ecofys.

По-важното е, че заради целта за намаляване на въглеродните емисии (които нямат непосредствен негативен ефект) се свиват и емисиите на прахови частици или азотни окиси, които водят до преки здравословни проблеми. Според изчисленията на Европейската комисия годишно близо половин милион европейци умират преждевременно заради замърсен въздух. Въпреки че методиката на ЕК търпи доста критика (например рекордната смъртност в България е по-скоро резултат от застаряващото население), едва ли има съмнение в ползата за чистота на въздуха, ако дизелът се замени с метан например.

ЕС не само се справя със заложените цели да намали емисиите си на въглероден двуокис с 20% спрямо 1990 г., но дори ще постигне и по-голямо намаление. Тази седмица например комисарят по климата и енергетиката Мигел Канете призова ЕС да завиши амбициите си за намаляване на емисиите към 2030 г., тъй като страните членки вече преизпълняват заложените през 2007 г. цели.

Точният ефект от субсидиите е доста трудно да се изчисли, тъй като върху емисиите на парникови газове оказват ефект много фактори. Според Европейската агенция за околна среда зелените централи, които са били инсталирани от 2005 г. насам, са допринесли за 9% от намалението на парниковите газове през 2015 г. (няма по-нови данни). Останалите спестени емисии се дължат на въвеждането на мерки за енергийна ефективност, промяна на индустриалната база на Европа (повече услуги, по-малко индустрия) и въвеждането на по-модерни технологии. Проблемът е, че повечето сектори трудно могат да намалят изпусканите от тях парникови газове и затова основните мерки на ЕС са съсредоточени в енергетиката, където благодарение на ВЕИ спадът на емисиите е доста по-голям.

Два от най-сериозните фактори за намаляването на емисиите обаче нямат нищо общо с политиката към ВЕИ. Една от сериозните причини за успеха на ЕС е икономическият срив в страните от Източна Европа, които след 1990 г. рязко свиха индустриалното си производство. Например България е намалила двойно своите емисии за последните близо тридесет години, като най-сериозен спад те имат в периода 1990-1999 г. Другият фактор е икономическата криза след 2009 г., която сериозно намали икономическата активност в Европа. След преодоляването ѝ емисиите на парникови газове не спадат със същото темпо и вероятно, заради масираното навлизане на ВЕИ, не се връщат на старите си нива.

А оттук насетне?

Централният икономически модел, който използват от ЕК, за да се предвиди ефектът от новото енергийно законодателство, прогнозира, че към 2030 г. европейските потребители би трябвало да субсидират зелената енергия с 24.9 евро за мегаватчас. Въпреки че цената на новите технологии спада, а сегашните механизми за подкрепа ще изтекат скоро (в България основно през 2027 г.), с което ще изчезне и голяма част от настоящите субсидии, ВЕИ няма да могат да минат без подпомагане. Според ЕК половината от инвестициите в нови зелени мощности между 2021 и 2030 г. ще трябва да бъдат субсидирани. В различните страни обаче процентът на подкрепа ще е различен. Например Холандия вече е обещала от 2014 г. насам на инвеститори 34 млрд. евро за период между 10 и 15 години, т.е. бъдещите субсидии ще надскочат настоящето им ниво.

В по-потребителски категории това означава 2.5 евроцента за киловатчас, докато в момента консуматорите средно за целия ЕС плащат за електроенергия допълнително между 1.7 и 1.9 евроцента (в България малко над 1 евроцент) в зависимост от използваните източници. Така на пръв поглед субсидиите за ВЕИ не би трябвало да скочат драматично. Международната агенция за възобновяема енергетика (IRENA) също смята, че ЕС може безпроблемно да удвои дела на зелената енергия в потреблението си, като това би отпушило сериозни инвестиции (368 млрд. евро за десет години) и би увеличило броя на заетите в сектора (сега 1.2 млн. в целия ЕС).

Проблемът е, че прогнозите рядко се сбъдват. Моделите, на които те се основават, боравят с неперфектна информация и често залагат на идеални условия на пазара, които няма как да се реализират на практика. Така например в оценката на въздействието на сега действащото европейско законодателство от 2006 г. се предвиждаше общите допълнителни разходи за производство на електроенергия (т.е. от ВЕИ и конвенционални източници) за периода 2005-2020 г. да бъдат от порядъка на 201-290 млрд. евро, т.е. 13-19 млрд. годишно. Сега само субсидията за възобновяемата енергия е над 64 млрд. през 2017 г.

Андреас Граф от Agora Energiewende предупреждава, че е трудно да се правят сравнения на прогнози с реални резултати. По-важното според него е, че след 2021 г. европейската политика ще позволява много по-малко грешки, особено в начина, по който се планира подкрепата за зелената енергия. "Например повечето инвестиции във ВЕИ в България се случиха през 2012 г., което едва ли е било най-ефективният метод", посочва Граф. Тогава скъпите фотоволтаични мощности скочиха от 150 на над 1000 мегавата, което се оказа една от основните причини (заедно с плащанията по дългосрочните договори на НЕК изкупуване на електроенергия от ТЕЦ) за последвалата криза в енергийния сектор на България.

В момента например ЕК настоява оттук нататък страните членки да дават субсидии само чрез търгове, т.е. правото да се строят фотоволтаични паркове или вятърни ферми да получават само инвеститорите, които предлагат най-ниските тарифи. В резултат на такава политика през миналата година Испания постигна цена от 43 евро за мегаватчас за 3000 мегавата вятърни паркове. За сравнение, среднопредетеглената цена на електроенергията на българската енергийна борса за изтеклата година е приблизително на същото ниво.

Една от причините за този драматичен спад на цените, напомня Граф, е именно досегашната масивна подкрепа за ВЕИ, която е позволила както да се развие технологията, така и да се подобрят бизнес моделите за нейното разпространение. Спадът на стойността на електроенергията, произведена от вятърни турбини или фотоволтаични панели, обаче не означава, че субсидиите лесно ще изчезнат. Например след определено ниво на разпространение на ВЕИ технологиите започва т. нар. процес на канибализация. Колкото повече нараства инсталираните мощности, толкова повече се увеличава конкуренцията между тях за часовете от денонощието, в които те могат да работят пълноценно.

В същото време увеличаването на зелените централи води до нарастваща нужда от резервни мощности - било то конвенционални централи, или системи за съхранение на енергията. Първите, тъй като могат да работят все по-малко, ще се нуждаят от все повече подкрепа, за да не затворят. Поради тази причина във все повече страни членки се разпространяват схемите за "плащания за поддръжка на капацитета". По някакъв начин тази система наподобява сегашните фиксирани плащания към двата т. нар. американски ТЕЦ-а "ЕЙ И ЕС Гълъбово" и "КонтурГлобал Марица изток 3". Всичко това, заедно с нарастващите цени на правата за емисии на въглероден двуокис, които ТЕЦ трябва да закупуват, ще качва и цената на тяхната електроенергия.

Накратко, парадоксът е, че колко повече поевтинят ВЕИ мощностите, толкова повече се увеличава техният брой, но приходите, на които те могат да разчитат, намаляват. И се оказва, че те пак се нуждаят от субсидия. В същото време конвенционалните мощности неизбежно ще намаляват, но вместо да се борят за трохите от смаляващия се за тях пазар, тяхната енергия, която може да служи като резерв, ще поскъпва.

Дневник

✓ Няма контрол над инвестициите, обещани от чужденци в замяна на български паспорт

Никой не контролира инвестициите, обещани от чужденци в замяна на българско гражданство. Това съобщава в "Сега" като се позовава на отговорите на различни институции.

Средно по петима чужденци годишно получават българско гражданство заради направени от тях инвестиции в страната, показват данните, предоставени от Министерството на правосъдието. Според статистиката от началото на 2013 до 21 май 2018 г. 27 души са получили български паспорт с указ на вицепрезидента за значителен принос към икономиката ни.

Законът урежда облекчена процедура за получаване на гражданство, ако чужденецът е вложил над 1 млн. лв. Предвижда се отмяна на натурализацията, ако инвестициите не се поддържат, но такъв случай за петте години няма, твърдят от правосъдното ведомство.

От там обаче не дават данни за произхода на инвеститорите с аргумента, че в информационната им система нямало такъв модул. На въпроса за контрола уточняват, че удостоверенията за вложените средства се издават от други институции - Българската агенция за инвестиции (БАИ), Министерството на икономиката или банка.

От БАИ са обяснили пред "Сега", че само издават сертификати на инвеститорите по представените им документи, а по-нататъшният контрол не влизал в "полето им на дейност". От Министерството на икономиката твърдят, че досега не са лансирали предложения за даване на българско гражданство заради инвестиции.

В периода 2011-2018 г. обаче Министерството на икономиката е номинирало 14 чужденци да получат право на постоянно пребиваване в страната за особени заслуги. От ведомството посочват, че издават удостоверения на чужденци за инвестиции в български предприятия и за създадени работни места. Тези документи са за пред Министерството на външните работи за получаване на работни визи и за пред МВР за издаване на разрешение за продължително или постоянно пребиваване.

Според правилника за прилагане на Закона за чужденците, ако бъде предоставено постоянно пребиваване, лицето следва незабавно да декларира пред Министерството на икономиката всяка промяна на обстоятелствата, свързани с инвестициите му, както и веднъж годишно, ако промяна няма. От ведомството добавят, че ако инвестицията е изтеглена или намалена, са длъжни да информират дирекция "Миграция", която има право да отнеме предоставеното право на пребиваване.

За целта се проверявали данните за фирмите в Търговския регистър и отчетите, които предприятията предоставят. Статистика води и Комисията по българско гражданство към президентството. От нейните публикувани отчети се разбира, че през 2017 г. чужденците, получили гражданство заради инвестиции, са 12. Сред тях обаче няма бизнесмени, които са вложили пари в производствени предприятия. Всички в групата са финансови инвеститори. Част от тях са купили облигации и съкровищни бонове за над 1 млн. лева, други са вкарали в наши банки едри суми на доверително управление.

През миналата година 3857 чужденци са получили българско гражданство на различни основания. През 2016 г. броят им е бил 13 410 души. Новите българи за 2015 г. са малко над 10 хиляди. Повече вижте тук.

Разследване на "Биволъ" разкри, че част от обещаните от чужденци инвестиции, които са получили български паспорти, на практика не са реализирани. Справки в Търговския и Имотния регистър показват, че някои от тях просто са си купили скъпо жилище в България, но така и не са развили крупен бизнес, каквито са били прокламираните им намерения. Други дори и това не са предприели. На нито един от споменатите в разследванията не е отнет паспортът заради неизпълнени обещания.

✓ Отлежаваният от началото на 2016 г. в БАН циклотрон може да не заработи и в следващите 4 години

Още поне три-четири години вероятно ще трябва на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика към БАН, за да пусне в експлоатация бавеният от 2013 г. и купен през 2016 г. "най-голям циклотрон на Балканския полуостров". Това се разбира от обществена поръчка, обявена от института и публикувана на 3 август. Поръчката на стойност 780 000 лв. е за изграждане на идеен, технически и работен проект за Циклотронна лаборатория "Национален циклотронен център" към института, а срокът за нея е 45 месеца или над 3 години и половина.

Едва след това ще започне и самото изграждане на лаборатория. В лабораторията ще се произвеждат краткоживущи радиоизотопи и радиофармацевтици за позитронно-емисионна компютърна томография (PET/CT) и еднофотонна емисионна компютърна томография (SPECT/CT) с приложение в медицинската практика и за научно-изследователска, развойна и образователна дейност в областта на радиофармацията, образната диагностика, физиката, химията.

Това са функциите, които би трябвало да изпълнява обявяваният от години за "най-модерен" и "най-голям" на Балканите циклотрон.

Още през септември 2012 г. посланикът на САЩ Джеймс Уорлик дари 3 милиона долара на Ядрения институт към БАН, като трябваше с тях да бъде изграден циклотрон, произвеждащ жизненоважните изотопи за диагностика и лечение на онкологични заболявания. Също тогава други 2 милиона долара за циклотрона бяха дарени и от АЕЦ "Козлодуй", защото на него ще се обучават студенти и бъдещи специалисти от ядрената централа. Тогава беше обявено, че парите вече са преведени по сметката на БАН, а посланик Уорлик, премиерът Бойко Борисов и директорът на ядрения институт към БАН доц. Димитър Тонев нарекоха изграждането на циклотрона най-големият научен проект в България за последните 20 години. Беше обявено и че той ще спести на България между 8 и 10 милиона лева годишно, плащани досега за купуването на изотопите от чужбина.

Тогава доц. Тонев обещава, че реалното поризводство на изотопите ще започне през 2015 година. Според премиера Борисов обаче, ако администрацията работи по-ефективно, процедурата може да се съкрати с половин година.

Нищо обаче не се случва едва до януари 2016 г.

Тогава на церемония с водосвет в сградата на Българската академия на науките на "Цариградско шосе" беше посрещната апаратурата, с която ще започне изграждането на ускорителя. А участниците обявиха, че Институтът за ядрени изследвания и ядрена енергетика на БАН ще е домът на най-големия циклотрон на Балканския полуостров. Оказа се, че освен дадените до момента милиони, Министерството на образованието и науката отпуска допълнителни 1 милион лева. На церемонията се съобщава, че трябва да се построи и специализирана сграда, където да се помещава ускорителят. По прогнозите на института това и монтирането на апаратурата ще стане до края на 2016 година. Обещанията вече са от 2017 г. циклотронът да може да влезе в употреба.

Отново се подчертава, че България годишно внася изотопи от чужбина за над 8 милиона лева годишно, а много българи са принудени да ползват продукти на циклотрони в Турция например.

"Тук ще можем да възпитаваме ново българско поколение от модерни специалисти, които да се борят с раковите заболявания", коментира тогава и министърът на образованието проф. Тодор Танев.

Въпреки церемониите, водосветите, обещанията и обясненията за нуждата и ползите от циклотрона, нищо не се случва отново до края на октомври 2016 г. Тогава премиерът Бойко Борисов посети института, а ден по-рано Министерският съвет отпусна нови 3 милиона лева, с които да се направи обществена поръчка и да се построи специалната сграда за циклотрона. И беше обявено, че до две години се очаква апаратът все пак да заработи.

"Отпуснахме средствата, за да може бързо да се направи обществената поръчка, да се намери строител на специализираната сграда и циклотронът да заработи. Сега, за по-малко от 10 млн. лв. ще имаме фантастично съоръжение", каза Борисов при посещението си, цитиран от БТА. Той отбеляза, че десетилетия наред изотопите за лечение на онкоболните идват от Унгария и Чехия със самолети, "разпадаха се половината по пътя дотук, а хората, които ги чакаха, не знаеха дали последните ще имат достатъчно силни изотопи". "Направете сметка колко пара е изтекла от България и колко народ е загинал, чакайки в мъки и от нерви", отбеляза министър-председателят.

Според сайта на Агенцията за обществени поръчки обаче от октомври 2016 г. до момента подобна поръчка за строежа или проект на сграда за циклотрона не е обявявана.

Пуснатата преди два дни обществена поръчка е първата от института, в края на която би трябвало да бъдат направени първите стъпки за строежа. От нея обаче се разбира, че и даденият през 2016 г. двугодишен срок, за да заработи апаратурата, отлежаваша някъде из института на БАН, няма да бъде спазен. Тъй като само изработването на идеен, технически и работен проект за строежа на лаборатория "Национален циклотронен център" е обявено, че ще продължи до около 2022 г.

"Дневник" потърси и очаква коментар от директора на ядрения институт към БАН доц. Димитър Тонев, който да каже дали действително ще се чака поръчката, проекта и последващото изграждане на лабораторията, за да бъде изваден от кутиите и да заработи циклотрона. Възможно ли е той все пак да заработи и по-рано? Дали има необходимите подготвени специалисти, които да боравят с апаратурата? И кога в крайна сметка България ще има първите изотопи от модерния през 2016 г. циклотрон.

Междувременно, няколко болници и една фирма вече имат циклотрони макар и значително по-малки, но осигуряващи нуждите им. От началото на 2013 г. на територията на клиниката по нуклеарна медицина към МБАЛ "Света Марина" във Варна бе монтиран първият за България циклотронен комплекс. В края на 2015 г. пък в присъствието на премиера и министъра на здравеопазването, в УМБАЛ "Александровска" бе открит циклотронен комплекс за производство на радиофармацевтици за нуждите на болницата. Цялостната инвестиция възлиза на 6 200 000 лв., от които 500 000 лв. за ремонт и изграждане на помещенията за бейби циклотрона са собствена инвестиция на "Александровска", а средствата за

самото оборудване (5 200 000 лв.) са осигурени от Министерство на здравеопазването чрез Революционния фонд по Заем от Международната банка за възстановяване и развитие.

Фирмата "Монрол-България" ЕООД също има циклотрон и осигурява частично нужди в България, а също и изнася изотопи.

✓ **Безкомпромисната позиция на ЕС тласка Лондон към Брекзит без сделка, каза министър**

Безкомпромисната позиция на Европейската комисия тласка Лондон към напускане на ЕС, без да има сключено споразумение. Това заяви британският министър на международната търговия Лиъм Фокс в интервю за в. "Сънди таймс", предаде БТА.

Фокс преценява като 60-процентна вероятността Лондон да напусне ЕС без споразумение за бъдещите им отношения. "Мисля, че безкомпромисната позиция на комисията ни тласка към напускане без споразумение", заяви той.

Брюксел и Лондон трябва да постигнат съгласие, което да бъде одобрено поотделно от всички останали 27 страни до 29 март 2019 г.

Перспективата Обединеното кралство да напусне Европейския съюз "без сделка" става все по-реална. Излизане без сделка означава, че в деня на Брекзит всички споразумения между двете страни престават да действат, без да има какво да ги замести. Това ще остави в правен вакуум търговията, пътуванията и комуникациите.

✓ **Албания ще строи авиобаза на НАТО**

Албания смята да построи първата на Балканите авиобаза на НАТО в град Кучова, написа премиерът на страната в социалната мрежа "Фейсбук" Еди Рама в събота, цитиран от ТАСС.

"Североатлантическият алианс одобри решение да построи първата авиобаза в Западните Балкани в Албания", съобщи той. По думите му инвестицията в началната фаза на проект ще надхвърли 50 млн. евро.

Базата ще оказва поддръжка на войските на алианса в логистиката, охраната на въздушното пространство и тренировки на екипаж и персонал. Град Кучова се намира в окръг Берат, Южна Албания. Жителите му са около 50 хил. души. От 1950 до 1990 г. градът се е казвал Сталин.

Албанският премиер съочи, че се водят разговори със САЩ за бъдещо модернизирание на албанския военновъздушен капацитет, информира "Асошиейтед прес". Албания се присъедини към НАТО през 2009 г. и все още подменя старата си бойна техника.

[Club Z](#)

✓ **Новите правила за ТЕЛК режат хиляди пенсии**

Промените в наредбата за медицинска експертиза вече са обнародвани в Държавен вестник

От 100 хиляди до 200 000 души ще отпаднат от сегашната система на ТЕЛК, след като вече са в сила новите правила за издаване на решенията за инвалидност. Около половин милион българи получават основна инвалидна пенсия и още около 400 хиляди втора инвалидна пенсия, в повечето случаи социална, като разходите за тях годишно са около 1.7 милиарда лева.

С обнародваните в Държавен вестник промени в наредбата за медицинска експертиза решенията ще се издават по нова скала, при която всяка диагноза ще дава точно определен процент. Целта на това е да бъде ограничен лекарският субективизъм. Освен това решенията ще се дават от ротационни комисии, не от постоянни.

Процентът инвалидност, ако човекът има няколко заболявания, ще се сумира само ако водещото е тежко - над 80%, а второто и третото да дават над 51%.

При инфаркт на миокарда остават досегашните 80%. Завишени са процентите при някои злокачествени заболявания, като при карцином на щитовидната жлеза например се дават с 20% отгоре след петата година.

За хора с инсулинозависим захарен диабет са предвидени между 60% и 80% намалена работоспособност - в зависимост от броя на усложненията. При злокачествените заболявания както и досега ще се дават между 70% и 100% намалена работоспособност и след петата година без рецидив - 50%.

При стенокардия вместо от 30 до 50%, се заковава на 40%, когато сърцето не може да поема достатъчно количество кръв, и 50%, ако не изпомпва. При сърдечна недостатъчност вместо от 0 до 10%, както беше, процентът се фиксира на 10 на сто. Националната експертна лекарска комисия има право да вика на повторен преглед инвалиди, в чиито телкове се е усъмнила. При разглеждане на жалби НЕЛК ще работи по документи, но ако има съмнения ще вика за прегледи.

✓ **Шефове се намират за три месеца, работници без квалификация за месец**

Какво е несъответствието между уменията на работна сила и нуждите на фирмите

Разминаването между уменията на работещите и нуждите на бизнеса (т. нар. "skills mismatches" или "несъответствие в уменията") е феномен, който все по-често попада в ползрението на политиците и на анализаторите. През последната година Институтът за пазарна икономика (ИПИ) направи няколко изследвания на този проблем.

В края на 2017 г. ИПИ проведе проучване сред 84 български и 589 австрийски компании.

Какво е според Вас значението на следните фактори за несъответствие в уменията

Развитието на технологиите и трудовите регулации са оценени по-скоро като вторични фактори, които отстъпват на други особености на средата като мобилността на работната ръка и качеството на услугите в сферата на трудовото посредничество. Компаниите не смятат, че качеството на висшето образование е сериозен проблем, но отново тук трябва да припомним, че по-голямата част от анкетираните от нас предприятия са в дейности, които не изискват непременно висше образование.

Несъответствието в уменията води до намаляване на конкурентоспособността на предприятията, забавя наемането на нови работници и създава нужда от допълнителни разходи за обучение на служителите. И в Австрия, и в България, като най-рискова групи за несъответствието в уменията работодателите посочват лицата на възраст до 24 години. Независимо от възрастовата група, обаче австрийските работници са смятани за по-добре подготвени спрямо изискванията на работодателите.

В същото време автоматизацията на производството е нещо, което повечето компании не свързват с разминаването между нуждите им и уменията на техните служители, с изключение до известна степен на опериращите в преработващата промишленост. Т.е., противно на първоначалните очаквания, малко фирми прибягват до автоматизация заради липсата на работници с нужните умения.

Фиг. 3: Наемане на служители

До каква степен следните твърдения са верни или неверни за компанията?

Изто

Общата нагласа сред предприятията е, че намирането на подходящи кадри е било по-лесно в миналото, в момента е трудно и ще става все по-трудно. Интересно е, че сред най-малко песимистичните в това отношение са компаниите от ИКТ сектора. Въпреки че това е една от икономическите дейности, в които намирането на подходящи кадри се оценява като най-трудно до този момент, нагласите им за бъдещето са по-малко песимистични от тези в повечето други икономически дейности. Този резултат може да се тълкува като очакване от страна на компаниите, че кариерните възможности, които секторът предлага, ще привличат все повече хора към него. Освен това в този сектор се появяват все повече възможности за неформално образование и образование в различни центрове и организации, различни от професионални училища и висши учебни заведения. Практиките на фирмите също залагат на интензивно обучение на работното място. Това също може да е част от обяснението за по-положителните нагласи на фирмите в сектора към бъдещото намиране на подходящи хора.

Най-дълго време отнема намирането на служители на ръководни постове (57% от компаниите имат нужда от повече от 3 месеца), както и на различни видове специалисти, а най-лесно става запълването на позиции, които не изискват квалификация, където 56% от компаниите успяват да сторят това за по-малко от месец.

Намалената конкурентоспособност и трудностите при разширяването на персонала са важни последици на несъответствието в уменията, които се открояват в резултат от анкетите.

Фиг. 4: Време за запълване на свободно работно място

Канва е средната продължителност на времето, което Ви отнема, за да запълните свободно работно място с подходящ кандидат? (%)

Източник: ИПИ

✓ **Банките ви вземат по-висока такса, ако теглите кеш**

БНБ слага лимити, но само за платежните сметки

Тегленето на пари от банков офис вече е по-скъпо, увеличава се и таксата за теглене на банкомат от друга банка. Повишените комисиони на трезорите са в сила от 1 август.

Промените са заради европейска директива, която задължи БНБ да изчислява среден размер на таксите за 25 услуги. Но тези лимити се отнасят само за платежните сметки по основни операции и не засягат таксите по други услуги, които банките определят сами. Всяка година БНБ ще слага лимити на такси.

Среден размер на таксите за услугите по приложение № 1 към чл. 34 от Наредба № 3 на БНБ, предоставяни по разплащателни сметки на потребители

Услуга в левове по разплащателна сметка на територията на страната	Среден размер на таксите	
Откриване на разплащателна сметка		
▪ Откриване на разплащателна сметка в офис на банката	1.79 лв.	
▪ Откриване на разплащателна сметка в офис на банката с издаване на дебитна карта към сметката	1.32 лв.	
Обслужване на разплащателна сметка		
▪ Обслужване на разплащателна сметка в офис на банката	2.27 лв./мес.	
▪ Обслужване на разплащателна сметка в офис на банката с издадена дебитна карта към сметката	2.02 лв./мес.	
Закриване на разплащателна сметка		
▪ Закриване на разплащателна сметка в офис, открита до 6 месеца от датата на закриване	3.20 лв.	
Внасяне на средства по разплащателна сметка		
▪ Внасяне на средства по разплащателна сметка в офис на банката	до 4161 лв. - без такса	
Теглене на пари в брой от разплащателна сметка		
▪ На каса в офис на банката до 1 000 лв. *	1.02 лв.	0.2% от сумата, мин. 1.40 лв.
▪ С дебитна карта на АТМ, обслужвано от банката	0.20 лв.	
▪ С дебитна карта на АТМ, обслужвано от друга банка	0.92 лв.	
Плащане по директен дебит		
▪ Към сметка при същата банка	1.35 лв.	
▪ Към сметка при друга банка	2.28 лв.	
Платежни операции, извършвани чрез платежна карта, включително чрез интернет		
▪ Плащане с дебитна карта на ПОС, обслужвано от банката	0.00 лв.	
▪ Плащане с дебитна карта на ПОС, обслужвано от друга банка	0.00 лв.	

Средната такса за суми до 1000 лева ще прехвърли 1 лев. По-скъпо е и тегленето на пари с дебитна карта от банкомат на друга банка. Досега таксата беше 1-1.10 лева, а от банкомат на банката, от която е издадена картата - между 20 и 30 стотинки. Сега може да стигне и 2 лева.

Малко по-ниски ще са изискванията за сумите за откриване на разплащателна сметка - банките ще вземат до 1.79 лв. вместо досегашните 2.16 лв. В случай че към сметката има и дебитна карта, таксата намалява до 1.32 лева.

За случаите, при които банката автоматично разплаща от сметката на клиента задължения за ток, вода, парно, интернет и телефон, средните такси са доста високи – 1.35 лв., ако сметката на комуналния доставчик е в същата банка, и 2.28 лева, ако сметката е в друга банка.

По БНР днес Стефан Христов от фондация "Граждани без бюрокрацията" коментира, че в България се наблюдава тенденция хората по-често да се разплащат чрез картите си, а не да получават заплатата си в тях, но да я теглят от банкомата, за да се разплащат в брой. Той предупреди хората, които пътуват в чужбина, че понякога тегленето на валута, различна от тази в сметката, е скъпо и е по-евтино да се открие нова сметка в тази валута.

Експертът отбеляза още, че банките все по-често предлагат пакетни услуги към сметката:

"Банките наложиха един модел, който беше използван преди четири-пет години от мобилните оператори. Идеята е, че банковата сметка е един единичен продукт, който би могъл да бъде ползван, но, ако към него се добавят още няколко услуги, които биха били полезни на потребителя, плюс още няколко от които няма никакъв смисъл, но като пълнеж би могло да бъде добавена стойност към това – всичко се слага в един пакет и цената е 4-5-6-20 лв., но клиентът плаща всеки месец гарантирано. Банковите пакети са една добра алтернатива човек да прецени кое му е необходимо, какво може да му бъде от полза. В много от тези банкови пакети има застраховки, карти, електронно банкиране, отстъпки от търговски вериги... Човек, ако прецени кое би било най-адекватно за него, може да си намали и таксите".

Христов коментира и придобиването на Сосиете Женерал от Банка ДСК:

"На потребителите би могло да се отрази единствено добре, както и за Надзорния орган. Тъй като регулацията върху една финансова институция е изключително тежка, и колкото по-голяма е една банка, толкова по-лесна е за надзор".

Cross.bg

✓ Теми и гости в ефира днес

БТВ, "Тази сутрин"

- Политици, задържани с Митьо Очите. На живо от Бургас: Какви са отношенията им с несребърския бос и има ли връзка между политиката и организираната престъпност?
- Над два милиона долара дарение за Лом - кой е човекът, завещал парите, и как ще бъдат използвани?
- Ще се наказва ли със затвор психическият тормоз? Коментар на председателя на правната комисия в парламента Данаил Кирилов.
- Кога ще влезем в чакалната на еврото и може ли да бъде реанимирано дясното? В студиото Стефан Софийански.
- На живо: Каква е историята на уникалната гробница, открита при ремонт на тротоара в центъра на София?

Нова телевизия, „Здравей, България“

- На живо от Бургас: След ареста на Митьо Очите и местни политици, отговор на въпроса: Докъде стигат връзките на подземния свят? Коментар на журналиста Слави Ангелов и бившия директор на НСБОП Кирил Радев.
- Велосипедистка блъсна бебе в Монтана и избяга. Среща с пострадалото дете и неговите родители, които поискаха тотална забрана за колоездачи в парковете.
- Семейство обвини Спешна помощ, че не се отзовава на сигнал за дете с критично висока температура. Говорят страните по казуса.
- Говори Александър Ваклин, бизнесменът, подал сигнал срещу бившия кмет на "Младост" Десислава Иванчева.
- След рекордните жеги в Европа, какво време ни очаква през следващите дни? На живо от БАН.
- "На твоя страна" с Георги Георгиев: Ще провали ли дъждът сезонът по морето? И можем ли да си върнем парите, ако няма слънце на плажа?
- И още от морето: Как се промени плажната мода през последното столетие?
- След 21 години суша: Плувецът Антъни Иванов стигна финал на Европейско първенство. Гостува Петър Стойчев, световен шампион по плуване.
- "Пълен абсурд": Румен Бахов спасява седем бездомни кученца в луковитско.

✓ Предстоящи събития в страната за 6 август

София.

- От 09.00 часа в храм „Преображение Господне“ в кв. „Лозенец“ ще бъде отслужена архиерейска света литургия за големия християнски празник Преображение Господне.
- От 09.00 часа до 14.00 часа в кабинет № 108 на Катедра по инфекциозни болести на ВМА ще се проведат безплатни консултации и прегледи за лаймска болест и други инфекции, предавани при ухапване от кърлеж.
- От 09.30 часа в Българска фондова борса на ул. „Три Уши“ б, ет. 5, ще бъде даден официалният старт на търговията с акции на производителя на птиче месо Градус АД-Стара Загора.
- От 10.00 часа Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) ще проведе открито заседание, по време на което ще обсъди заявление на „В.И.П. Енерджи България“ ООД за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“; заявление на „Езпада“ от Хърватия, за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“; заявление на „Енергия Натуралис Инт.“ от Словения, за прекратяване на лицензия за „търговия с електрическа енергия“ и заявление на „Фреа Акспо“ ЕООД за прекратяване на лицензия за „търговия с електрическа енергия“.
- От 11.00 часа в Националния пресклуб на БТА ще се проведе трета откритая дискуссия по проблеми на адвокатурата. Модератор на събитието е адв. Светлозар Николов.

Бургас.

- От 18.00 часа в зала „Ал. Г. Коджакафалията“ в Културен център „Морско казино“ ще бъде представена уникална изложба „Атон. Фотографии и гравюри от Света гора“.

Враца.

- От 16.00 часа до 17.30 часа в офиса на ГЕРБ – Враца на бул. „Демокрация“ №2 народният представител инж. Петя Аврамова ще се срещне с граждани.

Добрич.

- От 10.30 часа в художествената галерия ще се проведе лятна работилница за въображение.

Пловдив.

- От 09.45 часа министърът на труда и социалната политика Бисер Петков ще посети Дневен център за пълнолетни лица с увреждания - КСУ „Свети Георги“. От 10.30 часа е предвиден брифинг за журналистите в Дневния център. От 11.00 часа министърът ще посети и Дневен център за деца и младежи с увреждания „Св. Петка“.

Плевен.

- От 11.00 часа в Регионалния пресклуб на БТА ще се проведе прескоференция на роведе прескоференция на Спортен клуб по акробатика в Плевен на тема „Близо 50 деца остават без база за тренировки. Гонят ги от залата!“.

Свищов.

- От 10.00 часа в Детския отдел на Градската библиотека ще се проведе инициативата „Чудесата на България“ – пътешествие без куфар до природния парк „Персина“ и резервата „Сребърна“.

Стара Загора.

- От 10.00 часа в къща-музей „Гео Милев“ ще се проведат литературни занимания за деца от 5 до 9 години.

Тетевен.

- От 15.00 часа в тетевенския манастир „Свети Илия“ ще бъде отслужен молебен за здраве и благоденствие на жителите на община Тетевен от Негово Високопреосвященство - ловчанския митрополит Гавриил.

Шабла.

- От 17.00 часа пред Общината ще се проведе информационна кампания „Вашите права“ на Европейския потребителски център, който функционира към Комисията за защита на потребителите.

Profit.bg

✓ Усилията на Китай доведоха до поскъпване на акциите в Азия

Цените на акциите в Азия нарастват в началото на седмицата, след като усилията на Китай да спре рязкото поевтиняването на юана и отлива на капитали подкрепиха по-широки пазарни нагласи в региона, въпреки че ескалиращият търговски конфликт между САЩ и Китай ограничи ръста.

Късно в петък, Централната банка на Китай завиши изискванията за резервите за някои форуърдни позиции в чужда валута, което направи залога срещу китайската валута по-скъп. В същото време банката помогна на юана да се отдалечи от достигнатите преди това 14-месечни дъна.

Този ход подкрепи и австралийския долар. Австралиеца се оттласна от двуседмичните си дъна, за да поскъпне до 0.7412 щатски долара след изявлението и за последно се търгуваше на ниво от 0.7403.

Днес азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI скочи с 0.9%, което бе най-голямото му повишение от месец. Индексът също така записа ръст във втора поредна сесия.

Японският Nikkei нарасна с 0.4%, докато австралийският основен индекс добави 0.75%. Индексът на китайските сини чипове се повиши с 0.5%, а хонконгският Hang Seng нарасна с 1.3%.

В петък щатският Dow Jones затвори с повишение от 0.54%, S&P 500 нарасна с 0.46%, а Nasdaq Composite добави 0.12%. Индексите бяха подпомогнати от силните корпоративни резултати, въпреки че ръстът бе ограничен от опасенията около ескалиращия търговски конфликт.

Търговският спор остава проблем за пазарите, след като в петък Китай предложи мита върху щатски стоки за 60 млрд. долара, а високопоставен китайски дипломат изрази съмнение относно провеждането на преговори със САЩ за разрешаване на конфликта.

Доларовият индекс, който следи представянето на долара спрямо кошница от шест други основни валути, отчита повишение от 3.4% от началото на годината. Индексът за последно бележеше ръст от 0.1% за деня до 95.26 пункта.

Трейдърите очакват щатската валута да поскъпва още като запазват значителни дълги позиции при долара. В същото време късите позиции при австралийския долар са най-много от ноември 2015 г.

Британският паунд се задържа на ниво от 1.30 долара, след като преди това падна до 11-дневно дъно от 1.2975 след изявлението на управителя на Централната банка на Англия, Марк Карни, който заяви, че Великобритания е изправена пред много голям риск да не сключи сделка за брекзит.

Еврото поевтиня до 5-седмични дъна близо до 1.1573 спрямо долара.

Златото се оттласна от близо 17-месечни дъна, след по-слабите от очакваните данни за заетостта в САЩ, и за последно отчиташе повишение от 0.3% до 1 216.45 долара за тройунция.

В същото време фючърсите на петрола от сорта брент поскъпнаха с 41 цента до 73.62 долара за барел. Цената на щатския лек суров петрол нарасна с 34 цента до 68.82 долара за барел.